

Kroer i Stevning

Det lyder jo lidt voldsomt, at en landsby som Stevning havde 5 kroer på een gang. Men i 1920 var Stevning den næststørste landsby på Als, kun Holm var større.

Stevning kro

Den blev bygget i 1917, og foruden kro var der en smule landbrug og høkeri. Butiksdisken stod endnu i forstuen helt frem til 1940. En søndag eftermiddag, den 8. juli 1940 slog lyn ned i et stort lindetræ og derfra over i stråtaget og hele huset brændte ned til grunden. I 1934-35 var det kommet en landvej (Oksbølvej) gennem byen. Den nye kro blev derfor bygget lidt længere tilbage på grunden. Den daglige krogang var faktisk nu en saga blot, og kroen blev mest brugt til fester og lignende.

Ravnsdam kro

Kroen var kongelig privilegeret landvejskro, indtil jernbanen fra Sønderborg til Nordborg kom i 1898, og Stevning blev stationsby med egen stationskro, der så fik bevillingen. Navnet "Ravnsdam" tager sandsyneligvis navn efter Junker Ravn, der boede på Junkergården før 1600 tallet. 1898 hører privilegeret op, og krobedriften aflægges.

Paragraf Fem

Navnet "Paragraf Fem" har flere sjove historier bagved sig. Den mest rigtige er sikkert, at navnet stammer fra den berømte og omdiskuterede paragraf fem i Prag-freden underskrevet 1866. Denne paragraf gav løfte om, at befolkningen i de nordlige distrikter tilkendegives landsdelens nationale tilhørsforhold. Det varede flere år, uden at tilsagnet blev indfriet. I kroen blev denne paragraf tit diskuteret, da kromanden var ivrig tilhænger af danskheden. Da loven blev omstødt i 1878, fandt kromanden på, at skulle loven ikke gælde andre steder, skulle den i hvert fald gælde hos ham. Dermed navnet Paragraf Fem.

Stevningnor Kro

Øverst på bakken ved vejen fra havnen stod Stevningnor kro. Når dampskibsforbindelsen mellem Flensborg, Sønderborg og Åbenrå blev oprettet i 1875 med anløbssted i Stevningnor, blev det livligt på Stevningnor kro, hvor der også blev handlet med kul, korn, foderstoffer og byggematerialer. Sejladsen med fjordamperne ophørte for Stevnings vedkommende i 1924. Det blev også slutningen af krodrift i Stevningnor.

Station kroen

Da amtsbanen blev gennemført den sidste strækning fra Guderup til Nordborg i 1898, fik også Stevning sin station og dermed en stationkro. Kroen havde overtaget bevillingen fra Ravnsdam kro, der havde været kongelig privilegeret kro. Ofte var det megen trafik til stationen, så kunne ventetiden udnyttes til at nyde en enkelt punch eller tre. Toget kørte sin sidste tur i 1933, og en æra var forbi. Det betød også slutningen af stationkroen dog ikke før end i 1946.

Hans Hansens kro og købmandsbutik hjørnet af Sandvigvej og Ravnbjergsvej blev der drevet kro og kolonialforretning i mange, mange år. Først af slægten Martinsen helt fra 1800 tallet, derefter af Hans Hansen og familie.

På

---

*Genfortalt og tilpasset til Internet fra
bogen "Svenstrup Kirkesogns Historie"
udgivet af Lokalhistorisk gruppe i 1992*
